

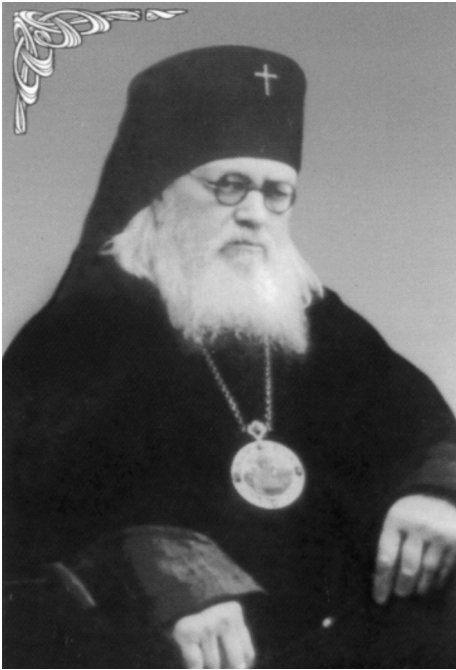
Σημείωμα εκδότου

Οί εκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» μέ ιδιαίτερη πνευματική χαρά ἐκδίδουν τόν βίον καί τόν παρακλητικόν κανόνα τοῦ Ἁγίου πατρός ἡμῶν Λουκά, τοῦ ἱατροῦ καί ὁμολογητοῦ, Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως καί Κριμαίας τοῦ Ρώσου.

Τό περιεχόμενο τοῦ τεύχους αὐτοῦ ἔχει παρθεῖ ἀπό τό βιβλίον τῆς πλήρους Ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου Λουκά πού ἐξέδωσε ἡ Ἱερά Μονή Σαγματᾶ Θηβῶν τό 2003 προκειμένου ὁ φιλάγιος καί φιλακόλουθος λαός τοῦ Θεοῦ νά μπορῆ νά τιμᾶ τόν νεοφανῆ Ρῶσο ἅγιο καί νά ἐπικαλεῖται τίς πρεσβεῖες του.

Εὐχαριστίες, μετά Θεόν καί Ἁγίον, ὀφείλονται καί εἰς τόν σεβαστόν Ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σαγματᾶ Ἀρχιμ. Νεκτάριον Ἀντωνόπουλον διά τήν πρόθυμον εὐλογίαν του νά ἐκδοθῆ τό τεῦχο αὐτό πρὸς διευκόλυνση τῶν εὐλαβουμένων τόν Ἁγίον πιστῶν Χριστιανῶν.

* Τό τεῦχος αὐτό χρεώνεται μόνον 0,70 εὐρώ.
Διά πληροφορίες στό τηλ.: 2310212659.

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως
καὶ Κριμαΐας Λουκάς
(1877-1961).*

**ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΣ
ΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΚΑΙ ΚΡΙΜΑΙΑΣ**

**Ἔκδοσις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη»
Θεσσαλονίκη 2005**

Ἐπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τόν συνάναρχον Λόγον.

Ιατρόν καί ποιμένα, Λουκᾶν τιμήσωμεν, Συμφε-
ρουπόλεως ποιμένης, Ἀρχιερέα λαμπρόν, τόν
βαστάσαντα Χριστοῦ τά θεῖα στίγματα, τὰς ἐξορίας
τά δεινά, ἐγκλεισμούς ἐν φυλακαῖς, τὰς θλίψεις, καί
τά ὄνειδη, τόν ἐπ' ἐσχάτων φανέντα, ἐν τῇ Ρωσίᾳ
νέον Ἅγιον.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ Ὑπερμάχῳ.

Συμφερούπολεως Λουκᾶν τόν ἀρχιποίμενα, καί
ιατρόν τόν ἐπιστήμονα τόν ἄριστον, οἱ φιλά-
ργοι ὑμνήσωμεν ἐγκαρδίως· ἐν Ρωσίᾳ γάρ βιώσας
ὡσπερ ἄγγελος, ὡμολόγησε Χριστοῦ τό θεῖον ὄνο-
μα· διό κράζομεν· χαίροις πάτερ ἀοίδιμε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις τῆς Ρωσίας νέος βλαστός, καί τῶν θε-
ραπευομένων ὁ προστάτης καί βοηθός, χαί-
ροις Ἐκκλησίας Χριστοῦ ὁ Ἱεράρχης, Λουκᾶ ποι-
μήν θεόφρον, ἀξιοτίμητε.

*Σύντομος βίος τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς
ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἱατροῦ καὶ ὁμολογητοῦ
Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως
καὶ Κριμαίας*

Ο ἅγιος ἀρχιεπίσκοπος Λουκᾶς, κατὰ κόσμον Βαλεντίν τοῦ Φέλιξ Βόινο-Γιασενέτσκι, γεννήθηκε στίς 14/27 Ἀπριλίου 1877 στό Κέρτς τῆς χερσονήσου τῆς Κριμαίας. Τό οἰκογενειακό περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο μεγάλωσε ἦταν ιδιόμορφο καθώς ὁ πατέρας του ἦταν Ρωμαιοκαθολικός ἐνῶ ἡ μητέρα του, ἄν καί ὀρθόδοξη, περιοριζόταν σέ καλές πράξεις χωρίς νά συμμετέχει ἐνεργά στή λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Πολύ νωρίς μετακομίζουν στό Κίεβο.

Στό Κίεβο ὁ Βαλεντίν ἀποφασίζει νά σπουδάσει Ἱατρική. Παίρνει τό πτυχίο του τό 1903 καί παρακολουθεῖ μαθήματα ὀφθαλμολογίας.

Τό 1904, μέ τό ξέσπασμα τοῦ Ρωσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου, βρέθηκε στήν Ἄπω Ἀνατολή, ὅπου ἐργάστηκε ὡς χειρουργός μέ μεγάλη ἐπιτυχία. Ἐκεῖ συ-

ναντήθηκε και με την Άννα Βασιλίγιεβνα Λάνσκαγια, τή μέλλουσα σύζυγό του, με την οποία απέκτησε τέσσερα παιδιά. Μετά τό τέλος τοῦ πολέμου ἐργάζεται σέ διάφορα ἐπαρχιακά νοσοκομεία. Οί ἐπιτυχίες του εἶναι τόσο πολλές πού ἡ φήμη του ἐξαπλώνεται γρήγορα καί ἀσθενεῖς καταφθάνουν ἀπό παντοῦ. Τήν ἴδια ἐποχή μελετᾷ σχετικά με τήν τοπική ἀναισθησία καί συντάσσει ἐπιστημονικά ἄρθρα. Διαπρέπει στίς ἐγχειρήσεις τῶν ὀφθαλμῶν καί ἀποφασίζει νά ἀσχοληθεῖ με τή θεραπεία τῶν πυογόνων λοιμώξεων.

Τό 1917 ὁ Βαλεντίν ἐκλέγεται καθηγητής στό Πανεπιστήμιο τῆς Τασκένδης. Ἡ ρωσική ἐπανάσταση εἶχε ἤδη ἀρχίσει καί ἡ Ἐκκλησία βρέθηκε στό στόχαστρο τῶν Μπολσεβίκων. Ἡ κατάσταση εἶχε ξεφύγει ἀπό κάθε ἔλεγχο. Τότε ὁ Βαλεντίν συνελήφθη γιά πρώτη φορά. Αἰτία ἦταν ἡ συκοφαντία ἐνός νοσοκόμου. Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύφθηκε ἡ ἀλήθεια καί ὁ γιατρός ἀφέθηκε ἐλεύθερος. Ἡ περιπέτεια αὐτή ὅμως, παρά τό αἴσιο τέλος της, ἀναστάτωσε τήν Άννα, ἡ ὁποία ἔπασχε ἤδη ἀπό φυματίωση, καί ἡ υἰγεία της ἐπιδεινώθηκε σέ βαθμό πού λίγες ἡμέρες ἀργότερα ὑπέκυψε. Μετά τό θάνατό της ὁ γιατρός ἐμπιστεύτηκε τά παιδιά του στή Σοφία Σεργκέγεβνα, μιά πιστή νοσοκόμα, ἡ ὁποία τούς στάθηκε σάν δεύτερη μητέρα γιά πολλά χρόνια.

Ὁ Βαλεντίν ἦταν πολύ πιστός καί αὐτό ἦταν

ἐκδηλο στόν τρόπο πού ἐργαζόταν. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν νά δημιουργηθοῦν οἱ πρῶτες ἀντιδράσεις ἀπό τούς ἐκπροσώπους τοῦ ἀθεϊστικοῦ καθεστῶτος. Στό μεταξύ στούς διωγμούς προστίθεται καί ἡ πληγή τῆς «ζώσης ἐκκλησίας» πού σκοπό εἶχε νά ὑπηρετήσῃ τά συμφέροντα τοῦ κράτους διαιρώντας τούς κληρικούς καί τούς πιστούς, καί νά τούς ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἀληθινή πίστη.

Σ' αὐτή τήν ἐποχή τῶν δοκιμασιῶν γιά τήν Ἐκκλησία, ὁ γιατρός συμμετεῖχε ἐνεργά στή ζωή τῆς ἐκκλησίας. Ὄταν κατηγορήθηκε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τασκένδης καί Τουρκεστάν Ἰννοκέντιος ἀπό τούς σχισματικούς, ὁ γιατρός ὑπερασπίστηκε μέ σθένος τήν κανονική τάξη. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰννοκέντιος, ἐντυπωσιασμένος ἀπό τήν παρρησία τοῦ Βαλεντίν, τοῦ προτείνει νά γίνῃ ἱερέας. Πράγματι, ἡ χειροτονία του σέ διάκονο ἐγίνε στίς 26 Ἰανουαρίου 1921 καί μιά ἐβδομάδα ἀργότερα χειροτονήθηκε πρεσβύτερος.

Τό καλοκαίρι τοῦ 1923 ἡ «ζῶσα ἐκκλησία» κάνει τήν ἐπίθεσή της καί ἐκτοπίζει τόν ἐπίσκοπο Ἰννοκέντιο. Ὁ κληρός καί ὁ λαός τῆς Τασκένδης, ὄντας στό ἔλεος τῶν σχισματικῶν, ἐκλέγουν στή θέση τοῦ ἐπισκόπου τόν π. Βαλεντίν Βόινο-Γιασενέτσκι. Ἡ κουρά του σέ μοναχό ἐγίνε κρυφά στό σπίτι τοῦ ἱερέα-καθηγητῆ. Καταλληλότερο ὄνομα γιά τό νέο ἐπίσκοπο κρίθηκε ἐκεῖνο τοῦ ἀποστόλου, εὐαγγελιστῆ, ἀγιογράφου καί ἱατροῦ Λουκᾶ. Στή

συνέχεια, ταξίδεψε ὡς τό Πεντζικέντ γιά νά χειροτονηθεῖ ἐπίσκοπος.

Τό γεγονός αὐτό δέν πέρασε ἀπαρατήρητο καί πολύ σύντομα ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς συνελήφθη. Κατηγορήθηκε γιά προδοσία καί φυλακίστηκε. Στή φυλακή εἶχε τήν εὐκαιρία νά ὀλοκληρώσει καί τό σύγγραμμά του: «Δοκίμια γιά τή χειρουργική τῶν πυγόνων λοιμώξεων», τό ὁποῖο ὅμως δέν ἐκδόθηκε γιά πολλά χρόνια, παρόλη τή σημασία του γιά τήν ἰατρική ἐπιστήμη, ἐπειδή ὁ συγγραφέας ἐπέμεινε νά γραφεῖ στό ἐξώφυλλο τό ἀρχιερατικό του ἀξίωμα.

Στό διάστημα τῆς ἀπουσίας του οἱ ἐκπρόσωποι τῆς «ζώσης ἐκκλησίας» κατέλαβαν τίς ἐκκλησίες, μά ὁ λαός, πιστός στίς συμβουλές τοῦ ποιμένα του, ἀπεῖχε ἀπό τούς ναούς. Λόγω τῆς μεγάλης του ἐπιρροῆς οἱ ὑπεύθυνοι τῆς G.P.U. («Κρατική Πολιτική Διεύθυνση») ἀποφάσισαν νά ἀπομακρύνουν τόν ἐπίσκοπο Λουκᾶ ἀπό τήν Τασκένδη. Τήν ὥρα τῆς ἀποχώρησής του πλῆθος κόσμου στάθηκε στίς γραμμές τοῦ τρένου προκειμένου νά ἐμποδίσει τήν ἀναχώρησή. Ὁ κόσμος ἀπομακρύνθηκε ἀπό τίς ἀστυνομικές δυνάμεις καί ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς πῆρε τόν μακρύ καί βασανιστικό δρόμο τῆς ἐξορίας.

Φυλακίζεται κάτω ἀπό ἄθλιες συνθῆκες στή Μόσχα. Ἐκεῖ διαπιστώνει τά πρῶτα συμπτώματα καρδιακῆς ἀνεπάρκειας πού θά τόν συνοδεύσει σέ ὅλη του τή ζωή. Παρόλες τίς κακουχίες, ἡ συμπεριφορά τοῦ ἐπισκόπου ἀπέναντι σέ ὅλους τούς κρα-

τουμένους προκαλοῦσε τό σεβασμό ἀκόμη καί τῶν πιό ἀρνητικῶν.

Ἐνῶ οἱ γιατροί βεβαίωσαν πῶς ἡ κατάσταση τῆς υἰείας του δέν τό ἐπιτρέπει, ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς ἀναχώρησε ἐξόριστος γιά τή Σιβηρία. Τό καθεστώς τόν ἐγκαθιστᾷ στήν πόλη Γενισείσκ, γιά νά τόν στείλει ἀργότερα ἀκόμη 2000 χλμ. μακρύτερα στήν πόλη Τουρουχάνσκ. Καί στό νέο τόπο τῆς ἐξορίας δέν ἀρνήθηκε νά προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του σέ ὅσους τίς χρειάζονταν, παρόλες τίς ἀντίξοες συνθηκες. Ὁ λαός τοῦ Τουρουχάνσκ τόν περιέβαλλε μέ πολλή ἀγάπη καί σεβασμό. Αὐτό ἦταν ἀρκετό γιά τούς ἀθέους πού σχεδίασαν νέα ἐξορία γιά τόν ἐπίσκοπο-γιατρό· αὐτή τή φορά τόν ἔστειλαν πέρα ἀπό τόν ἀρκτικό κύκλο, στό χωριό Πλάχινο, ὅπου κατά τό χειμερινό ἡλιοστάσιο ὁ ἥλιος δέν ἀνατέλλει. Ἡ υἰεία τοῦ ἐπισκόπου εἶχε ἐπιδεινωθεῖ καί μία τέτοια ἐξορία ἦταν πολύ ἐπικίνδυνη γιά τή ζωή του. Αὐτός ἦταν καί ὁ σκοπός τῶν διωκτῶν του. Ἐκεῖ, στό Πλάχινο, ὑπέφερε τά πάνδεινα, τόσο λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ὅσο καί λόγω τῆς ἀντιμετώπισης ἀπό τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς. Εὐτυχῶς, δύο μῆνες ἀργότερα, μέ αἰτία τό θάνατο ἑνός ἀγρότη, οἱ κάτοικοι τοῦ Τουρουχάνσκ ξεσηκώθηκαν καί ἀπαίτησαν τήν ἐπιστροφή τοῦ ἐπισκόπου. Οἱ ἀρχές δέν εἶχαν ἄλλη ἐπιλογή παρά νά ὑποχωρήσουν. Ἔτσι ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς, πού ἀπό ὄραμα εἶχε εἰδοποιηθεῖ γιά τό πέρασ τῆς δοκι-

μασίας του, επέστρεψε στο Τουρουχάνσκ και συνέχισε απερίσπαστος τις ασχολίες του για οκτώ ακόμη μήνες, μέχρι, δηλαδή, τό τέλος τῆς ἐξορίας του.

Παρόλες τίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπισε, δέν ξέχασε ποτέ τά παιδιά του καί ἐπικοινωνοῦσε μαζί τους ὅσο πιό συχνά μποροῦσε.

Στό Κρασνογιάρσκ παρουσιάζεται στή G.P.U. γιά ἀνάκριση. Ἐκεῖ ὁ βοηθός τοῦ διοικητῆ ἀνακοίνωσε στόν ἐπίσκοπο πώς μποροῦσε νά πάει ὅπου ἤθελε· ἦταν ἐλεύθερος. Ὅπως ἦταν φυσικό ὁ ἐπίσκοπος ξεκίνησε γιά τήν Τασκένδη. Δυστυχῶς ἐκεῖ ἀντιμετωπίζει τίς συκοφαντίες ἀκόμη καί συνεργατῶν του, γεγονός πού τόν ὀδήγησε σέ παραίτηση ἀπό τήν ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου.

Στήν Τασκένδη συνεχίζει τίς φιλανθρωπίες του, μά οἱ ἀντίπαλοί του δέν ἔπαψαν νά ψάχνουν εὐκαιρία γιά νά τόν διώξουν.

Ἡ ἀφορμή δέν ἄργησε νά βρεθεῖ καί ὁ ἐπίσκοπος βρέθηκε πάλι ὑπόλογος ἀέναντι στά κομματικά στελέχη. Ὁ σκοπός αὐτή τή φορά ἦταν νά τόν ἀναγκάσουν νά παραιτηθεῖ ἀπό τό ἱερό του ἀξίωμα. Μετά ἀπό ἐξαντλητικές ἀνακρίσεις καί ἀπεργίες πείνας καί ἀφοῦ πέρασε ἕνα ὀλόκληρο χρόνο στή φυλακή, ὁ ἐπίσκοπος ἐξορίστηκε γιά μιά ἀκόμη φορά στή Βόρεια Ρωσία. Οἱ δραστηριότητές του ἐκεῖ ἐνόχλησαν ὄχι μόνο τίς ἀρχές ἀλλά καί τοὺς κατοίκους. Σύντομα ἕνα σοβαρό πρόβλημα υγείας τόν ἀνάγκασε νά πάει στό Λένινγκραντ.

Μετά τήν ανάρρωσή του πέρασε μιά μακρά περίοδο δοκιμασιῶν καί περιπλανήσεων. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Κόμματος πιέζουν τόν ἐπίσκοπο νά ἐγκαταλείψει τήν ἰερωσύνη. Στήν περίοδο αὐτή τῆς πνευματικῆς δοκιμασίας ἀρχίζει νά χάνει τήν ὄραση ἀπό τό ἀριστερό μάτι λόγω ἀποκόλλησης τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνα. Ἐπίσης, τά «Δοκίμια γιά τή χειρουργική τῶν πυογόνων λοιμώξεων» ἐκδίδονται χωρίς νά ἀναγραφῆ τό ἀξίωμά του. Ἐν καιρῷ ἐπανακτᾶ τήν ἐσωτερική γαλήνη, πού εἶχε στερηθεῖ, καί περνᾷ δύο χρόνια ἡρεμίας καί εἰρήνης κοντά στά παιδιά του.

Ὁ ἐπίσκοπος Λουκάς ἦταν 60 ἐτῶν, ὅταν συνελήφθη γιά τέταρτη φορά. Ἀπό τό φάκελλο πού διατηροῦσαν στήν Ἀσφάλεια, μπορούμε νά γνωρίζουμε τίς δραστηριότητές του. Ἐνῶ ἀπό τοὺς ἀσθενεῖς του δέν ἐπαιρνε ποτέ χρήματα, ἔδινε καί τόν μισθό του σέ ἀγαθοεργίες, δηλαδή βοηθοῦσε ὅσους φτωχοὺς, ἄπορους καί ἐξόριστους ἀνθρώπους τύχαινε νά γνωρίζει. Οἱ φιλανθρωπικές ἐνέργειές του ἐνόχλησαν καί πάλι τό καθεστῶς πού τόν συνέλαβε ἐκ νέου καί τόν ὀδήγησε στή Σιβηρία.

Ὅταν στίς 21 Ἰουνίου 1941 τά χιτλερικά στρατεύματα μπαίνουν στή Ρωσία, ὁ ἐπίσκοπος-γιατρός, ἄν καί ἐξόριστος, προσφέρεται ἐθελοντικά νά ἐργαστεῖ γιά τή θεραπεία τῶν τραυματιῶν. Τό Κόμμα ἀναγνωρίζει τήν ἀξία του ὡς γιατροῦ καί τόν διορίζει ἀρχίατρο τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου καί

σύμβουλο ὄλων τῶν νοσοκομείων τῆς περιοχῆς. Παρόλα αὐτά οἱ συνθήκες εἶναι οἰκτρές ἐνῶ παράλληλα δέν τοῦ ἀναγνωρίζουν κανένα πολιτικό δικαίωμα.

Τήν Ἐνοιξη τοῦ 1942 ἀλλάζει ἡ στάση τῆς πολιτείας ἀπέναντι στόν ἴδιο, ἀλλά καί ἀπέναντι στήν Ἐκκλησία. Σέ ὅλη τήν ἐπικράτεια τῆς Ρωσίας ἀνοίγουν ἐκκλησίες καί ὁ λαός βρίσκει καταφύγιο στούς ναούς ἀπό τήν παραφροσύνη τοῦ πολέμου. Γιά νά καλυφθοῦν οἱ ὑπάρχουσες ἀνάγκες ὁ ἐπίσκοπος Λουκάς προάγεται σέ ἀρχιεπίσκοπο Κρασνογιάρσκ.

Οἱ Γερμανοί ὑποχωροῦν καί ὁ ἀρχιεπίσκοπος μεταφέρεται δυτικότερα, στό Ταμπώφ. Ἐκείνη τήν ἐποχή εἶναι ὑπεύθυνος γιά 150 στρατιωτικά νοσοκομεῖα. Ἡ Ἐκκλησία γιά νά τόν διευκολύνει τόν μεταθέτει στήν Ἀρχιεπισκοπή Ταμπώφ καί Μιτσούρινσκ.

Τό 1946 ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λουκάς βραβεύθηκε μέ τό βραβεῖο Στάλιν γιά τήν ἥρωική ἐργασία του στόν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, καί γιά τήν μεγάλη προσφορά του στήν ἰατρική ἐπιστήμη.

Στά 70 του χρόνια γίνεται ἀρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως καί Κριμαίας. Ἐκεῖ τό ἔργο του εἶναι δύσκολο. Ἡ φτώχεια ἔχει πάρει τέτοιες διαστάσεις πού ἀναγκάζεται νά ταΐζει καθημερινά, στό σπίτι του, τοὺς ἄπορους τῆς περιοχῆς. Στρέφει τό ἐνδιαφέρον του στήν ἐκκλησιαστική ζωή, καθώς τόν ἀ-

ποκλείουν από κάθε επιστημονικό συνέδριο. Κάνει υπεράνθρωπες προσπάθειες για να ανοίξουν εκκλησίες. Ταυτόχρονα προσπαθεί να πατάξει την αμέλεια και την αδιαφορία των ιερέων τονίζοντας πως πρέπει οι ίδιοι να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για τους πιστούς. Παράλληλα εξασκεῖ τό ἔργο τοῦ ἱατροῦ προσφέροντας ἀναργύρως τίς ὑπηρεσίες του στόν πάσχοντα ἄνθρωπο. Ἀκολουθώντας τό ὑπόδειγμα τοῦ Θεανθρώπου ὅλη του τή ζωή «διήλθεν εὐεργετῶν καί ἰώμενος».

Μέ τή βελτίωση στίς σχέσεις Ἐκκλησίας-Κράτους ὁ ἀρχιεπίσκοπος βρίσκει τήν εὐκαιρία νά ἐπιστρέψει στήν ἀγαπημένη του ἀσχολία· δηλαδή τό κήρυγμα. «Θεωρῶ βασικό ἀρχιερατικό μου καθήκον νά κηρύττω παντοῦ καί πάντα τό Χριστό» σημειώνει ὁ ἴδιος. Ἀπό τά κηρύγματά του καταγράφηκαν περίπου 750, τά ὁποῖα ἀπέτέλεσαν 12 τόμους (4500 σελίδες), καί ἔχουν χαρακτηριστεῖ «ἐξαιρετικό φαινόμενο στή σύγχρονη ἐκκλησιαστική ζωή καί θεολογία».

Τήν Ἄνοιξη τοῦ 1952 ἐπιδεινώνεται ἡ ὄρασή του, ἐνῶ στίς ἀρχές τοῦ 1956 τυφλώνεται ὀριστικά.

Τό 1953 τόν Στάλιν διαδέχεται ὁ Νικήτας Χρυστσώφ, ὁ ὁποῖος ξεκίνησε νέο κῶμα διωγμῶν κατά τῆς Ἐκκλησίας πού κορυφώνονται τό 1959. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μεριμνᾷ γιά τό ποιμνιό του καί προσπαθεῖ νά τοῦ δώσει κουράγιο.

Ἐκείνη τήν ἐποχή γράφει στό μεγαλύτερο γιό

του Μιχαήλ: «Είναι όλο και πίο δύσκολο νά διευθύνει κανείς τίς υποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἐκκλησίες κλείνουν ἢ μία μετά τήν ἄλλη, δέν υπάρχουν ἱερεῖς καί ὁ ἀριθμός τους ὅλο καί ἐλαττώνεται... Κατά τόπους ἢ ἀντίδραση φτάνει μέχρι ἐξεγέρσεως κατά τῆς ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας μου. Δέν μπορῶ νά τό υποφέρω στά ὀγδόντα μου χρόνια. Ἄλλά μέ τή βοήθεια τοῦ Κυρίου, συνεχίζω τό δύσκολο ἔργο μου».

Ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου πρός τόν ἀρχιεπίσκοπο Λουκᾶ ἦταν ἔκδηλη. Ἀκόμα καί ἀλλόθρησκοι ἢ ἄθεοι τόν ἔβλεπαν μέ σεβασμό.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ἤδη 84 ἐτῶν. Διαισθάνεται πώς τό τέλος του πλησιάζει. Τά Χριστούγεννα τοῦ 1960 λειτουργεῖ γιά τελευταία φορά καί γιά τόν καιρό πού ἀπομένει, περιορίζεται στό νά κηρύττει. Τελικά τήν Κυριακή 11 Ἰουνίου 1961, ἡμέρα πού γιορτάζουν οἱ Ἅγιοι Πάντες τῆς Ἁγίας Ρωσίας, κοιμήθηκε ὁ ἀρχιεπίσκοπος-γιατρός Λουκᾶς Βόινο-Γιασενέτσκι. Παρά τήν ἔντονη ἀντίδραση τῶν Κομματικῶν, ἢ κηδεῖα τοῦ ἀρχιεπισκόπου μετατράπηκε σέ λαϊκή ἐπανάσταση. Ἡ Ε.Π. Λέικφελντ περιγράφει: «Οἱ δρόμοι πλημμύρισαν ἀπό γυναικοῦλες μέ ἄσπρα μαντίλια στά κεφάλια. Προχώρησαν σιγά-σιγά μπροστά ἀπό τή σορό τοῦ Δεσπότη. Ἀκόμη καί οἱ γερόντισσες δέν πήγαιναν πίσω. Τρεῖς σειρές τεντωμένων χεριῶν λές καί ὀδηγοῦσαν τό αὐτοκίνητο. Ὁ δρόμος μέχρι καί τό κοι-

μητήριο ἦταν στρωμένος μέ τριαντάφυλλα. Καί μέχρι τήν πόρτα τοῦ κοιμητηρίου ἀκουγόταν πάνω ἀπό τά κεφάλια μέ τά ἄσπρα μαντίλια, ὁ ὕμνος: “Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς”. “Ὅ,τι καί νά ἔλεγαν σέ αὐτό τό πλῆθος, ὅσο κι ἄν προσπαθοῦσαν νά τοὺς κάνουν νά σιωπήσουν, ἡ ἀπάντηση ἦταν μία· κηδεύουμε τόν ἀρχιεπίσκοπό μας».

Τό Νοέμβριο τοῦ 1995 ἀνακηρύχτηκε ἅγιος ἀπό τήν Οὐκρανική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Στίς 17 Μαρτίου 1996 ἔγινε μέ ἐπισημότητα ἡ ἀνακομιδή τῶν λειψάνων του, πού τέθηκαν γιά λαϊκό προσκύνημα στό ναό τοῦ κοιμητηρίου, ἀφιερωμένο στή μνήμη τῶν Ἁγίων Πάντων. Τά λείψανά του ἐξέπεμπαν μιάν ἄρρητη εὐωδία, ἐνῶ πολλοί ἀσθενεῖς θεραπεύτηκαν θαυματουργικά. Τρεῖς μέρες ἀργότερα, στίς 20 Μαρτίου 1996, τά λείψανά του μεταφέρθηκαν στόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Τριάδος. Ἡ μνήμη του ὀρίστηκε νά τιμᾶται στίς 11 Ἰουνίου, ἐπέτειο τῆς κοίμησής του.

Ὁ ἅγιος Ἐπίσκοπος Λουκᾶς Ἱερουζῶν.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΑ ΗΜΩΝ ΛΟΥΚΑΝ
ΤΟΝ ΙΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΚΑΙ ΚΡΙΜΑΙΑΣ ΤΟΝ ΡΩΣΟΝ.

Ποίημα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἰωήλ Φραγκάκου*

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, τό Κύριε εἰσάκουσον, τό Θεός Κύριος καί τό ἐξῆς τοῦ Ἀγίου.

Ἦχος δ΄. Ὁ Ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ως Ἱεράρχης τοῦ Χριστοῦ αἰγληφόρος, καί ἱατρός τῶν ἀσθενούντων μερόπων, καί πρεσβευτής Λουκά πρός τόν Φιλάνθρωπον, τούς ἐπιζητοῦντας σου, τήν θεόσδοτον χάριν, μή ἐλλείπης ἄγιε, ἀπό πάσης ἀνάγκης, καί χαλεπῶν τοῦ βίου ἀναγκῶν, διαφυλάττων, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου.

* Νῦν Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμπίας.

Θεοτοκίον.

Ο ὑσιωπήσωμέν ποτε Θεοτόκε, τά δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰ μή γάρ σύ προΐστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο, ἐκ τοσούτων κινδύνων; τίς δέ διεφύλαξεν, ἕως νῦν ἐλευθέρους; οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σοὺς γάρ δούλους σώζεις, αἰεὶ ἐκ παντοίων δεινῶν.

ἮΨαλμός καὶ ὁ κανὼν οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

«Λουκᾶ ἱατρὲ τοὺς νοσοῦντας ἴασαι. Ἰωήλ»

ἮΨδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Λουκᾶ Ἀρχιθῦτα τὸν Ἰησοῦν, πάντοτε δυσώπει, ὑπὲρ πάντων ἡμῶν λιταῖς, νόσων λυτρωθῆναι δυσιάτων, καὶ δυσπραγίας τοῦ βίου πανόλβιε.

Ορμᾶς τὰς ἀτάκτους τῶν ἡδονῶν, Λουκᾶ καὶ ἐννοίας, ψυχοφθόρους τῶν γενηρῶν, τῇ σῇ προστασίᾳ Ἱεράρχα, ἐκ τῆς ψυχῆς μου ἀνάσπασον πρόρριζον.

Υφέρπων δολίως ὁ πονηρός, προσβάλλει με ὄντως, ἀρρωστήμασι τοῖς δεινοῖς, ἀλλ' ὡς θεοκίνητος ἀκέστωρ*, τὴν ἰατρίαν Λουκᾶ δός μοι τάχιστα.

Θεοτοκίον.

Καμάτου τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς, τοὺς δούλους σου Μῆτερ, ἐλευθέρωσον σαῖς λιταῖς, καὶ χά-

* θεράπων.

ρισαι πᾶσι τὴν ἐλπίδα, τοῦ πλατυσμοῦ καὶ ἀνέσεως Δέσποινα.

Ῥδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Απορρήτως τὴν χάριν, τά σά ὅστᾳ δίδωσι, τοῖς προσερχομένοις ἐν πίστει, ταῦτα ἀσπάσασθαι, ἐν Σαγματᾷ τῇ Μονῇ, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ Ρωσίας, ὡς πηγὴ ἀείροος, Λουκᾷ ἀοίδιμε.

Ιαθῆναι λιταῖς σου, παρακαλῶ ἄγιε, ἐκ τῆς ταραχῆς τοῦ νοός μου, καὶ τῆς δειλίας μου, σύ γάρ ὡς εὐτολμος, ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς ἐσχάτοις, Χριστοῦ τὴν ἀλήθειαν, Λουκᾷ ἐκήρυξας.

Αρχιθύτης ὑπάρχων, ἐν οὐρανῷ ἔπαρον, τάς σεπτὰς σου χειῖρας θεόφρον, πρὸς τὸν Φιλάνθρωπον, ἀπαλλαγῆναι με, ἀμπλακημάτων παντοίων, ὡς ἂν τὴν σωτήριον, τρίβον πορεύσωμαι.

Θεοτοκίον.

Τὰς συμβάσεις τοῦ βίου, καὶ δυσμενῆ σκάνδαλα, τάς ἐπιφοράς τοῦ βελίαιρ, καὶ μηχανήματα, γηϊνῶν θέλγητρα, καὶ τῶν ματαίων ὀρέξεις, ἀφ' ἧμῶν ἀπόστησον, Παντοβασίλισσα.

Διάσωσον, ὦ Ἱεράρχα Λουκᾷ τοὺς σέ ἀνυμνοῦντας, ἐκ κινδύνων καὶ πονηρῶν καταστάσεων, καὶ ἐκ τῶν νόσων κατ' ἄμφω, σημειοφόρε.

Επίβλεψον, ἐν εὐμενείᾳ Πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπί τήν ἐμήν χαλεπήν τοῦ σώματος κάκωσιν, καί ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τό ἄλγος.

**Αἴτησις, καί τό Κάθισμα.
Πρεσβεία θερμή.**

Εν χρόνοις τοῖς νῦν, Λουκᾶ Ἀρχιεπίσκοπε, ἐφάνης πιστοῖς, παραμυθία ἄφατος, διό μή παύσῃ ἄγιε, συντηρῶν προμηθεῖα τῇ κρείττονι, ὡς παρρησίαν σχῶν ἐν οὐρανῷ, τούς πόθῳ φωνοῦντας τό σόν ὄνομα.

ᾠδή δ΄. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ρίζαν ἔκκοψον ἄγιε, τῆς δαιμονικῆς σαφῶς ἀθεότητος, καί Λουκᾶ πρός ἀγαθότητα, ἴθυνας ψυχᾶς τῶν ἀνυμνούντων σε.

Επί σοί τάς ἐλπίδας μου, ἔχων Ἱεράρχα σεβασμιώτατε, νυσταγμόν τῆς ῥαθυμίας μου, στήσαι ὁ φιλόυλος ἐφίεμαι.

Τῷ φλογμῷ παραβάσεων, καί ἀσεβημάτων Λουκᾶ Ἱπίσκοπε, ἐκτακεῖσαν τήν καρδίαν μου, δρόσισον ῥανῖσι τοῦ ἐλέους σου.

Θεοτοκίον.

Οὐπάρχων ἀχώρητος, καί πληρῶν τά πάντα Θεός ἐχώρησεν, ἐν τῇ μήτρᾳ σου Πανάμωμε, ὄν ὑπέρ ἡμῶν ἀεὶ ἰκέτευε.

Ἦδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Υψωσον Λουκᾶ, πρὸς τὴν ἄνωθεν λαμπρότητα, τὰ νοήματα ἡμῶν τῶν ἐμπαθῶν, διαλύων ἀμαρτίας τὰ φαντάσματα.

Στόνον* τῶν ψυχῶν, καὶ σωμάτων τὰ ἀλγήματα, Ἱεράρχα ζωηφόροις σου λιταῖς, μὴ ἐλλίπης ἰατρεῦσαι τῶν τιμώντων σε.

Νῦν ἐν Σαγματᾶ, τὰς μερίδας τῶν λειψάνων σου, οἱ μονάζοντες κατέχοντες Λουκᾶ, ταῖς εὐχαῖς σου ἐκζητοῦσι τὴν εἰρήνευσιν.

Θεοτοκίον.

Ον ὑπερφυῶς, Θεοτόκε ἀπεκύησας, δυσωποῦσα μὴ ἐλλείπης ἐσαεὶ, ἐκλυτρώσασθαι ἡμᾶς ἐξ ἀπογνώσεως.

Ἦδὴ στ΄. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

Συστήματα πονηρῶν ἐκύκλωσαν, τὰς ψυχὰς ἡμῶν Λουκᾶ Ἱεράρχα, καὶ σαρκικῶν τὰ ἀμέτρητα πάθη, πρὸς ἀκρασίας τὸν λάκκον καθέλκουσιν, ἡμᾶς τοὺς κρίζοντας πρὸς σέ· ἐκ φθορᾶς τοὺς ἱκέτας σου λύτρωσον.

Οδήγησον πρὸς λιμένα εὐδίων, Ἱεράρχα τοῦ Χριστοῦ τοὺς πεσόντας, ἐν κλυδωνίῳ τῆς ζά-

* στεναγμόν.

λης τοῦ βίου, καί ἐν ἀβύσσῳ παγίδων τοῦ ὄφeos, ὡς κεκτημένος πρὸς Θεόν, τήν καλήν παρρησίαν πανεύφημε.

Υπάρχων τῶν λογισμῶν ἀνάπλεως, Ἱεράρχα πολυφρόντιδος βίου, καί μεριμνῶν καθ' ἑκάστην ὁ τάλας, ἐν ἡδοναῖς ψυχοφθόροις τοῦ σώματος, ἐκ βάθους αἶρω τήν φωνήν' πρὸς τό θεῖον με φῶς καθοδήγησον.

Θεοτοκίον.

Νῦν βάρει τῶν ἐμπαθῶν πταισμάτων μου, καλυφθεῖσα ἡ καρδιά μου στένει, καί μή τολμῶν ἀτενίσαι πρὸς ὕψος, τοῦ οὐρανοῦ Θεοτόκε ὁ ἄσωτος, αἰτοῦμαι ἄφεσιν κακῶν, πανσθενεῖ σου πρεσβεία Θεόνυμφε.

Διάσωσον, ὦ Ἱεράρχα Λουκᾶ τούς σέ ἀνυμνοῦντας, ἐκ κινδύνων καί πονηρῶν καταστάσεων, καί ἐκ τῶν νόσων κατ' ἄμφω, σημειοφόρε.

Αχραντε, ἡ διά λόγου τόν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικήν παρρησίαν.

Αἴτησις καί τό Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ως Ἱεράρχης Λουκᾶ ἀξιάγαστε, Συμφερουπόλεως πάσης καί Πρόεδρος, τοῖς προσιοῦσιν

ἐν πίστει τὴν λάρνακα, τῶν σῶν λειψάνων ἀγίασον χάριτι, παρέχων κατ' ἄμφω τὴν ἴασιν.

Καὶ εὐθύς τό Προκείμενον. Ἦχος δ΄.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.

Στίχος. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει.

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (Στ΄. 17-19 καὶ Θ΄. 1-2 καὶ Ι΄. 16-21).

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ, ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἄπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα Μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς κηρῦσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ἡμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες. Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ὑμῖν

ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐτοῖς. Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἄστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἴδού δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. Πλήν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσονται· χαίρετε δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ Πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

Δόξα Πατρί.

Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου πρεσβείαις Ἐλεῆμον ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις Ἐλεῆμον ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός κατὰ τό μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τό πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ἐξάλειψον τό ἀνόμημά μου.

Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Α γιε Ἀνάργυρε, Ρωσίας πάσης τό κλέος, τῆς Συμφερουπόλεως, ἔνδοξε διδάσκαλε καὶ Ἐπί-

σκοπε, τὰς δεινὰς μάστιγας, τῶν ἀρρωστημάτων, πυρετόν τε καί τὰ τραύματα, τῶν προσιόντων σοι, ἴασαι Λουκᾶ τῷ ἐλέει σου, καί ταῖς ἰκετηρίαις σου, πρὸς τόν σόν Φιλάνθρωπον Κύριον. Πάντιμε ἀκέστορ, ἐλπίς τῶν κεκμηκότων ἀρραγῆς, μή ἐπιλάθη δωρήσασθαι, πᾶσι τὰ εὐφρόσυνα.

Τό, Σῶσον ὁ Θεός τόν λαόν Σου κ.λπ.

Ἐδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Τῆ σῆ σκέπη προστρέχω, Ἰεράρχα αἰτούμενος, τήν καρδίαν μου, τήν γέμουσαν ἀκάνθας, τῆς ὑπερηφανίας, καί δαιμόνων θρασύτητος, ἀποκαθάραι ταῖς σαῖς, ἐντεύξεσι Λουκᾶ μου.

Αγιώτατε πάτερ, νοητῶν Αἰθιοπῶν καί κακοτρόπων βροτῶν, συμβάσεως ἀλόγου, καί τῆς κακοπραγίας, ἀνωτέρους συντήρησον, τοὺς ἐξαιτοῦντας Λουκᾶ, τήν σὴν ἐπικουρίαν.

Στηριγμόν ἐν τῇ θλίψει, ἐν πελάγει τοῦ βίου τοῦ Σαγματᾶ ἢ Μονῆ, τὰ λείψανά σου Πάτερ, κατέχουσα τό θάρσος, καθ' ἑκάστην ἀρύεται· ἵνα πρὸς πλάτος χαρᾶς, τῆς ὄντως καταντήση.

Θεοτοκίον.

Ιησοῦ τὰς ἀγκάλας, τῆς θερμῆς σου ἀγάπης καί θυμηδίας ὁμοῦ, ὑπάνοιξόν μοι Σῶτερ, λιταῖς τῆς σέ τεκούσης, ἵνα ψάλλω γηθόμενος· ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεός εὐλογητός εἶ.

ᾠδή η΄. Τόν Βασιλέα.

Ατρέμας* Πάτερ, πρό τῶν βημάτων ἀθέων, ὁμολόγησας Χριστόν Ἐσταυρωμένον, ὄν μή διαλίπης, ὑπέρ ἡμῶν λιτάζων**.

Σοφίας μάκαρ, τῆς θεϊκῆς ὧν δοχεῖον, τόν θυμόν καί ταραχώδεις ἐννοήσεις, θραῦσον τῆς ψυχῆς μου, Λουκᾶ σημειοφόρε.

Αγίε λῦσον, τῆς ταλαιπώρου ψυχῆς μου, καί τοῦ σώματος τούς πόνους καί ὀδύνας, σύ γάρ Ἀρχιθύτης, τυγχάνεις καί ἀκέστωρ.

Θεοτοκίον.

Ισχὺς ἢ ὄντως, καί ἢ ἐλπίς καί τό φῶς***, ἢ παράκλησις καί ἴαμα κατ' ἄμφω, Δέσποινα ὑπάρχεις, ἡμῶν τῶν Ὁρθοδόξων.

ᾠδή θ΄. Κυρίως Θεοτόκον.

Ιάτρευσον τάς νόσους, τῶν ψυχοπασχόντων, καί ἀλγουμενῶν Λουκᾶ ὑπέρ ἔννοιαν, διευθετῶν τάς ἐννοίας αὐτῶν μακάριε.

Ως μέλισσα ἐτρύγεις, τήν σοφίαν πᾶσαν, ἐπί τῆς γῆς Ἱεράρχα ἀοίδιμε, διό νοός μου ἀπέλασον τήν σκοτόμαιναν.

* ἄνευ τρόμου. ** ἱκετεύων. *** φῶς.

Η δέως οἱ Πατέρες, μάνδρας Σαγματίου, τά σά ὀσῳά ὡς μαργάρους κατέχοντες, ἐπιζητοῦσιν θεόφρον τήν σήν ἀντίληψιν.

Θεοτοκίον.

Λ αόν τῶν Ὁρθοδόξων, φύλαττε ἐκ λύκων, αἰρετικῶν Παναγία Πανύμνητε, ἀποκαλύπτουσα πᾶσαν αὐτῶν κακότητα.

Τό, ᾠξιόν ἐστι, καί τά Μεγαλυνάρια.

Χ αἶροις Ἐπισκόπων ὁ κοινωνός, τῆς Ρωσίας πάσης, ὁ θεόσοφος ἱατρός, χαίροις τῆς Κριμαίας, ὁ θεῖος Ποιμενάρχης, Λουκᾶ τῶν Ὁρθοδόξων, ὁ νέος Ἅγιος.

Ε χων τήν σοφίαν παρά Θεοῦ, τῶν νενοσηκότων, ἐθεράπευες τά δεινά, καί τούς πεπτωκότας, ἐν λάκκῳ τῶν ἀθέων, τῆ σῆ δυνάμει Πάτερ, Λουκᾶ ἐξήρπασας.

Π ἄντα τά ὄνειδη διά Χριστόν, φυλακάς διώξεις, καί αἰκίας σωματικάς, σκύβαλα ἠγήσω, καί ἔφερες γενναίως, Λουκᾶ σημειοφόρε, καί ἀκατάβλητε.

Θ αύματα τεράστια τῷ λαῷ, ἡ σεπτή σορός σου, ἐν Ρωσίᾳ ἐπιτελεῖ, καί ἐν Σαγματίῳ, ἐκ ταύτης αἱ μερίδες, ἐκβλύζουσιν ἰάσεις, Λουκᾶ τοῖς πάσχουσιν.

Η ὕγασας ὡς ἥλιος παμφαής, ἐν Συμφερουπόλει, τὰς χορείας τῶν εὐσεβῶν, καί τῆς ἀθεΐας, ἐμείωσας τό σκότος, ἐν χώρᾳ τῆς Ρωσίας, Λουκᾶ ἀοίδιμε.

Μ ἄνδραν τῶν θρεμμάτων τῶν λογικῶν, ἐν τῷ Σαγματίῳ, ταῖς πρεσβείαις σου πρὸς Χριστόν, φύλαττε θεόφρον, ἐκ πάσης κακουργίας, δαιμόνων τῶν ἐχθίστων, Λουκᾶ πανάριστε.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων.

Τρισάγιον, καί τό παρόν Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α΄. Τόν συνάναρχον Λόγον.

Ι ατρόν καί ποιμένα, Λουκᾶν τιμήσωμεν, Συμφερουπόλεως ποιμένης, Ἀρχιερέα λαμπρόν, τόν βαστάσαντα Χριστοῦ τά θεῖα στίγματα, τὰς ἐξορίας τὰ δεινά, ἐγκλεισμούς ἐν φυλακαῖς, τὰς θλίψεις καί τὰ ὄνειδη, τόν ἐπ' ἐσχάτων φανέντα, ἐν τῇ Ρωσίᾳ νέον Ἅγιον.

Μεθ' ὃ ἡ σχετική δέησις καί ἀπόλυσις, μεθ' ἣν τό παρόν Προσόμοιον.

Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Π ἄτερ Ἱεράρχα τοῦ Χριστοῦ, ἔνδοξε Λουκᾶ μή κατόκνει, ἐπιστασίαις σου, ἐν ποικίλαις θλίψεσι, καί περιστάσεσι, συντηρῶν τόν φιλόχριστον, λαόν τοῦ Κυρίου, τόν ἐπικαλούμενον, ἐν εὐλαβείᾳ

πολλῆ, ὄνομα τό σόν θεοφόρε, καί ὕμνολογοῦντα ἐνθέως, θαύματα καί βίον σου τόν ἅγιον.

Δέσποινα πρόσδεξαι...

Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

* * *

*«Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ τά ἔργα ἃ ἐγώ ποιῶ,
κακεῖνος ποιήσει καί μείζονα τούτων ποιήσει»*

(Ἰωάν. 14, 12).

Ἡ ὅλη ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἓνα συνεχές θαῦμα. Μέσα στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας οἱ πιστοί βιώνουν τά μεγαλύτερα θαύματα. Ζοῦν τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Βαπτίζονται στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί γίνονται μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Κοινωνοῦν τό Σῶμα του καί τό Αἷμα του καί γίνονται «σύσσωμοι» καί «σύναιμοι» Χριστοῦ. Συχνά γίνονται μάρτυρες τῆς θαυματουργικῆς ἐπέμβασης τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Καί τοῦτο συμβαίνει, γιατί μέσα στήν Ἐκκλησία λειτουργοῦν οἱ πνευματικοί νόμοι, πού ὑπερβαίνουν τούς φυσικούς νόμους. Αὐτές οἱ θαυματουργικές ἐπεμβάσεις δέν ἔχουν κάτι τό μαγικό. Τά θαύματα τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἁγίων του εἶχαν καί ἔχουν καθαρά σωτηριολογικό χαρακτήρα. Τά θαύματα, κατά τόν Ἅγιο Ἰωάννην τόν Χρυσόστομον, γίνονταν γιά νά ὀδηγήσουν τούς ἀνθρώπους στήν Ἐκκλησία, ἀλλά καί γιά νά ἐνισχύσουν τήν πίστη τῶν ἤδη μελῶν της...

Οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μέ τόν ἀδιάψευστο λόγο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε μετά θάνατον, δέν παύουν νά θαυματουργοῦν πρός δόξαν Θεοῦ καί γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Καί γιά τόν ἅγιο Λουκᾶ παραδίδονται τέτοια θαυμαστά γεγονότα, τόσο κατά τή διάρκεια τῆς ζωῆς του, ὅσο καί μετά τήν κοίμησή του. Ἀμέτρητοι ἄνθρωποι ἀπ' ὅλη τήν Κριμαία κατέφθαναν στό διαμέρισμά του στή Συμφερούπολη ὅσο ζοῦσε καί πολλοί ἀπ' αὐτούς διηγοῦνται θαυματοργικές ἐπεμβάσεις πού ἐπιτελοῦσε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Μετά τήν κοίμησή του ὁ τάφος του καί ἡ λάρνακα μέ τά ἅγια λείψανά του ἔχουν γίνει πλέον νέα κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ....

* * *

Ἀπό τό πλῆθος τῶν θαυμάτων τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ, παραθέτουμε μόνον τό 19 τῆς σελίδος 76, πού ἀφορᾶ τόν Ἀρχιμανδρίτη π. Χ. Π. πρωτοσύγκελλο.

«...Εἶχα διαβάσει τό βιβλίο τοῦ π. Νεκταρίου Ἀντωνοπούλου γιά τόν ἅγιο Λουκᾶ καί εἶχα πολύ συγκινηθεῖ. Στή συνείδησή μου πλέον ἦταν ἕνας μέγας ἅγιος.

Κατά τά μέσα Ἰανουαρίου 2000 εἶχα μιά σχετική δυσφωνία ὕστερα ἀπό κάποια ἴωση, κάτι τό σύνηθες γιά τόν φιλάσθενο ὄργανισμό μου σέ περίοδο χειμῶνος. Ὅμως δέν πρόσεξα, μιλοῦσα, λειτουργοῦσα καί ἐκήρυττα μετά δυσκολίας, ἀλλά αὐτό ἐπιδείνωνε τήν κατάσταση καί ἐξελίχθηκε σέ λαρυγ-

γίτιδα, κατόπιν σέ χορδίτιδα καί κατέληξε σέ λευκοπλακία (στάδιο προκαρκινικό). Δύο μῆνες ταλαιπωρήθηκα καί παρά τίς ἐπισκέψεις μου σέ ἕξι ὠτορινολαρυγγολόγους, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ καθηγητοῦ Χ., κορυφαίου ἐπιστήμονος, ἡ κατάσταση χειροτέρευσε. Ἀποφασίστηκε ἐγχείρηση, ἡ ὁποία θά γινόταν σέ νοσοκομεῖο τῆς πόλης μας καί στήν ὁποία χειρουργεῖ ὁ κ. καθηγητής. Ἀναβλήθηκε ὁμως λόγω ἀσπιρίνης πού εἶχα πάρει τήν προηγούμενη μέρα. (Κατά τά λεχθέντα ἀπό τόν καθηγητή, ἡ ἀσπιρίνη ἐπιδρᾷ στόν ὄργανισμό κάποιες μέρες καί ἀποφεύγονται οἱ ἐγχειρήσεις ἐπειδή προκαλεῖ αἱμορραγίες). Προγραμματίστηκε ἐγχείρηση ὕστερα ἀπό δεκαπέντε μέρες, χωρίς νά παίρνω φάρμακα, ἀλλά καί χωρίς νά μπορῶ νά ὀμιλῶ, πολύ περισσότερο νά ψάλλω....

Ἀποσύρθηκα στό σπίτι τῶν γονέων μου, κλείστηκα στό δωμάτιό μου καί ἄρχισα νά παρακαλῶ τόν ἅγιο Λουκᾶ τόν ἱατρό νά μέ θεραπεύσει. Ἐπί δεκαπέντε μέρες –καί ἐπειδή δέν εἶχα εἰκόνα του– εἶχα βάλει τό βιβλίό του πάνω σ' ἓνα μικρό τραπέζακι καί τοῦ ἄναβα κερῖ ἀπό τό πρῶτ' πού ξυπνοῦσα ὡς τό βράδυ τήν ὥρα τοῦ ὕπνου καί μέ τό βιβλίό του σταύρωνα τό λαιμό μου.

Τήν ἡμέρα τῆς προγραμματισμένης ἐγχειρήσεως (14 Μαρτίου) πῆγα στό νοσοκομεῖο καί ὁ γιὰ τρός ἐξεπλάγη, γιατί εἶχα τελείως θεραπευτεῖ. Δέν χρειάστηκε ἐγχείρηση, ἐπέστρεψα στά καθήκοντά

μου και λειτούργησα 19 Μαρτίου, Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, μέ χαρά και χωρίς πρόβλημα. Ἔκαμα και περιοδεία σέ πολλές ἐνορίες λειτουργῶν και κηρύττων. Ἄξιώθηκα δέ νά ἔλθω ἀμέσως μετά τό Πάσχα στήν Ἱ. Μονή Σαγματᾶ γιά νά προσκυνήσω τό τεμάχιο τοῦ σεπτοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Λουκᾶ και νά τόν εὐχαριστήσω...».

* * *

Ἐνδιαφέρουσα ἔκδοσις

Οἱ ἔκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» ἀξιώθηκαν ἀπό τό Θεό και τόν Ἅγιον νά ἐκδώσουν σέ τρεῖς τόμους λόγους και ὁμιλίες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως και Κριμαίας Ἁγίου Λουκᾶ. Τά ἀξιόλογα αὐτά βιβλία τοῦ ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου εὐχῆς ἔργον νά γίνουν κτῆμα ὄχι μόνον κληρικῶν ἀλλά και κάθε χριστιανικῆς οἰκογένειας.

Πληροφορίες στό τηλ. 2310212659.